

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406512
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid C. Neefjes
 Fractie PW2010
 Onderwerp Commissievragen PW2010 raadcie. 28-6 agendapunt 4.1
 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder H. Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Bij de begripsbepalingen stelt u dat een arbeidsmigrant iemand is die uit het buitenland komt met als DOEL op eigen initiatief en vrijwillig arbeid te verrichten en inkomen te verwerven. 1 A. Dus alleen het hebben van dit DOEL is al voldoende om gebruik te maken van huisvesting arbeidsmigranten en niet het daadwerkelijk verrichten van arbeid, klopt dit? 1 B. Als dit niet klopt, moet u deze begripsbepaling dan niet aanpassen en wat zijn dan eventueel juridische middelen om ‘niet werkende arbeidsmigranten’ deze huisvestingsvormen te ontzeggen?
antwoord	Voordat wij op uw vragen ingaan, willen wij u het volgende aangeven: - U stelde op 28 oktober 2019 een soortgelijke vraag: Staat de wet toe dat deze huisvesting bewoond wordt door mensen die niet werken? - U stelde op 5 november 2020 ook een vraag over deze begripsbepaling. Naar aanleiding van deze vraag hebben wij de begripsbepaling aangepast. - Een soortgelijke begripsbepaling is opgenomen in onze bestemmingsplannen die sinds jaar en dag gelden. - Ook het Aanjaagteam Arbeidsmigranten hanteert een dergelijk begrip. Antwoord: 1a. Nee. 1b. Nee. In 2019 gaven wij u aan dat: <i>“De vergunningen voor de huisvesting van buitenlandse werknemers worden verleend met het oog op mensen die hier in Nederland werken. De vergunning (en niet de wet) legt daarmee beperkingen op voor het gebruik. De wet (de Wabo in dit geval) staat er niet aan in de weg dat wij vergunning verlenen met het oog op de huisvesting van buitenlandse werknemers.”</i> Kortom: wij kunnen handhaven op grond van de voorwaarden/voorschriften van verleende vergunningen.

2.	Op pagina 11 ,paragraaf 4.3 toelichting beleidsregels, heeft u het ook over werknemers met de NEDERLANDSE nationaliteit. 2 A. Kunnen dus alle personen (dus ook inwoners van onze gemeente) met de NED.nationaliteit gebruik maken van huisvesting arbeidsmigranten? 2 B. of alleen personen (Nederlands en andere nationaliteiten) die vanuit het buitenland naar onze gemeente komen? Als dit laatste (2 B.) het geval is, twee praktijk voorbeelden 2C en 2D: 2 C. Ik laat mij uitschrijven (BRP) bij de gemeente medemblik, ik ga 2 weken naar Frankrijk waar ik mij inschrijf in hun 'BRP', ik ga terug naar onze mooie gemeente, schrijf mij hier weer in en kan vervolgens als arbeidsmigrant gehuisvest worden (wellicht de rest van mijn leven) omdat ik als doel heb arbeid te verrichten, kan dit?, zo niet wat zijn de juridische mogelijkheden om mij die huisvesting te ontzeggen? 2 D. Iemand met de poolse nationaliteit werkt, woont en staat ingeschreven in de gemeente Westland, daarna gaat hij in onze gemeente werken, kan hij/zij hier gebruik maken van de huisvesting arbeidsmigranten? deze persoon komt namelijk niet uit het buitenland. 2 D. Welke wet of wetten bieden u handvatten om b.v. de ene E.U.burger (van binnen de landsgrens) die op eigen initiatief in onze gemeente komt werken huisvesting voor arbeidsmigranten te ontzeggen, terwijl een E.U.burger van buiten de grens wel van die huisvesting gebruik kan en mag maken?
Antwoord	Op 28 oktober 2019, 3 februari 2020, 27 juli 2020, 28 september 2020, en 5 november 2020 stelde u soortgelijke vragen: - Een arbeidsmigrant is volgens uw antwoord ook iemand met een NED.paspoort/nederlandse nationaliteit, die van buiten onze nederlandse landsgrens hier komt werken. Kunt u dit nader uitleggen en verklaren? - Volgens enkele juristen die geraadpleegd zijn, is een 'buitenlander' iemand die niet de Nederlandse nationaliteit bezit. In bijlage 1b 3.3 geeft u aan dat deze huisvesting bedoeld is voor werknemers met de Nederlandse nationaliteit of die van een ander E.U. land. Werknemers met de Nederlandse nationaliteit houd dus in dat inwoners van de gemeente Medemblik (NED.nationaliteit) ook gebruik kunnen gaan maken van dit beleid, klopt die aanname? - Ter verduidelijking een 'praktijk voorbeeld' voor de juiste beeldvorming. Kan iemand met de Nederlandse nationaliteit, afkomstig uit Antwerpen, hier in onze gemeente gebruik maken van huisvesting arbeidsmigranten? - Kan iemand met de Nederlandse nationaliteit, afkomstig uit (het verderaf gelegen) Maastricht, in onze gemeente gebruik maken van huisvesting arbeidsmigranten? - De laatste jaren worden er veel huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten gerealiseerd, waarbij de beeldvorming altijd is dat deze voorzieningen bedoeld zijn voor werkenden met een andere nationaliteit dan de Nederlandse, maar is de wetgeving hierin ook zo beperkend? - Staat de wet toe, dat huisvesting die door u vergund is t.b.v. arbeidsmigranten, ook bewoond kan worden door mensen met de Nederlandse nationaliteit?

	- Staat de wet toe dat dat u bindende voorwaarden oplegt aan degenen die mensen huisvesten, dat zij die huisvesting uitsluitend mogen gebruiken t.b.v. door een door u aangegeven en omschreven doelgroep? (b.v. werkenden met een andere nationaliteit dan de Nederlandse) 2a. Nee. 2b. Ja. 2c. Nee, u stelt een theoretische vraag. Bij ons zijn geen praktijkvoorbeelden bekend. 2d. Nee. 2d. Geen, maar bij een E.U. burger van binnen de landsgrens is volgens de definitie uit het beleid geen sprake van een arbeidsmigrant.
3.	Er is laatst huisvesting vergund bij een paprikakweker voor personen die bij het uitzendbureau werken die deze kweker van personeel voorziet, kunnen ook ZZP'rs en zelfstandig ondernemers die (het doel hebben) voor zo'n bedrijf (te) werken ook van deze huisvesting gebruik maken?
Antwoord	U stelde hier op 6 oktober 2020 ook vragen over: - In hoeverre strookt het met de grondwet als je woongebouwen exclusief voor gebruik bestemd/vergund aan werknemers en ieder ander uitsluit. (exclusief voor werknemers betekent zelfs dat mensen die werken als zzp'er of andere juridische vormen van werk hier niet zouden mogen verblijven) Wij antwoordden u toen: Het gaat hier om huisvesting van buitenlandse werknemers bij een agrarisch bedrijf. Dat zijn personen die feitelijk werkzaam zijn in het bedrijf van initiatiefnemer, ongeacht hun (arbeidsrechtelijke/juridische) relatie tot de werkgever. Het is namelijk ruimtelijk niet relevant of die buitenlandse werknemer als zzp'er dan wel als werknemer in de zin van artikel 610 van Burgerlijk Wetboek in het bedrijf werkt. Huisvesting bij agrarische bedrijven is wel alleen bedoeld voor buitenlandse werknemers die werken bij het agrarisch bedrijf. Dat onderscheid maken we op grond van een goede ruimtelijke ordening (Wet op de ruimtelijke ordening). Het is namelijk ons beleid om zoveel mogelijk niet-agrarische functies, zoals reguliere woningbouw, uit het buitengebied te weren. Het bestemmen van bepaalde functies voor gebouwen is overigens inherent aan een bestemmingsplan c.q. de ruimtelijke ordening. Een agrarische bedrijfswoning mag alleen door een agrariër bewoond worden, een recreatiewoning mag alleen gebruikt worden door een recreant, een mantelzorgwoning alleen door iemand die intense zorg nodig heeft. Wij kennen geen jurisprudentie die dit soort regelingen juridisch niet houdbaar achten vanwege strijd met een hogere regeling zoals de Grondwet.
4.	4 A. Uw definities voor shortstay en midstay gelden voor mensen die de INTENTIE hebben max. 4 maanden of 3 jaar hier te verblijven, als hun INTENTIES in de loop van de tijd veranderen, kunnen zij daar dan langer verblijven?

	4 B. Zo ja, hoeveel langer? 4 C. Zo nee, welke wet(ten), welke juridische middelen kunt u gebruiken om de huisvesting van deze personen na 4 maanden of 3 jaar te beëindigen?
Antwoord	4a. Nee. 4b. n.v.t. 4c. De verleende omgevingsvergunning is de basis voor handhaving. Als niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden/voorschriften die zijn opgenomen in de vergunning, kunnen wij daar op handhaven.
5.	5 A. Ik weet van veel ‘arbeidsmigranten’ dat zij hier al langer dan 10 of zelfs 20 jaar werken in vast dienstverband en al die tijd gebruik maken van zgn. Huisvesting arbeidsmigranten, is dit toegestaan? 5 B. Zo nee, welke wet of wetten geven u juridische handvatten om deze huisvesting te beëindigen?
Antwoord	5a. Nee, onder het nieuwe beleid is dit niet toegestaan. Voor wat betreft vergunningen die zijn verleend op basis van het huidige beleid is dit afhankelijk van de voorwaarden/voorschriften die in de vergunning zijn opgenomen. 5b. De verleende omgevingsvergunning is de basis voor handhaving. Als niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden/voorschriften die zijn opgenomen in de vergunning, kunnen wij daar op handhaven. Daarbij is tevens van belang dat wij kunnen nagaan hoe lang iemand al in Nederland ingeschreven staat.
6.	Wat is het verschil tussen een arbeidsmigrant die hier al jaren werkt en de intentie heeft om dat te blijven doen en iemand die naar Nederland emigreert en hier werkt?
Antwoord	Dit beleid ziet op het mogelijk maken van meer en kwalitatief betere huisvestingsmogelijkheden voor buitenlandse werknemers. De gemeente gaat niet over de voorwaarden voor werken en verblijven in Nederland.
7.	Short-stay werkt met een verblijfsregister en mid-stay niet, vanwaar deze verschillen?
Antwoord	Bij mid-stay verblijf gaat het om verblijf langer dan 4 maanden. Inschrijven in de BRP is dan verplicht. Zo weten wij wie er op het betreffende adres verblijven. Bij short-stay gaat het om huisvesting voor een periode van maximaal 4 maanden. Deze mensen staan niet ingeschreven in de BRP. In die gevallen is het wettelijk verplicht om een verblijfsregister bij te houden (artikel 438 Wetboek van Strafrecht) van diegenen aan wie nachtverblijf wordt geboden. Zo weten wij in het geval van calamiteiten wie er op het betreffende adres aanwezig zijn.
8.	Ik kom de (ietwat naïeve) conclusie tegen dat mensen die hier langer dan 4 maanden werken automatisch RNI en daarna BRP ingeschreven zullen moeten zijn vanwege hun (legale) werk en zodoende een inschrijving nodig hebben om een BSN-nummer te

	verkrijgen. 80 tot 90% van alle arbeidsmigranten die hier werken, komen hier al langer dan één seizoen of één jaar, een heel aantal zelfs al vele jaren. Deze mensen hebben in het verleden al lang en breed een BSN-nummer via een ander adres verkregen (vaak op het adres van hun werkgever) dit nummer kan je de rest van je leven gebruiken, deze 90% van de arbeidsmigranten kunnen dus gewoon legaal werken zonder inschrijving RNI / BRP . Bent u hiervan op de hoogte?
Antwoord	Ja, echter is dit niet iets waar wij als gemeente iets aan kunnen doen.
9.	Veel ondernemers kiezen er bewust voor om werkzaamheden te creëren waarvan ze van te voren weten dat er geen mensen in de directe omgeving zijn die dat werk gaan verrichten, b.v. een agrariër weet al in de herfst dat, alles wat hij zaait of plant, het volgende jaar uitsluitend geoogst kan worden door werknemers die binnen een straal van 1000km. niet zijn te vinden. A. Creëert de ondernemer dan een probleem, qua invullingsmogelijkheden van vacatures en daar op volgend huisvesting, of de gemeente? B. Is er hier een wettelijke verantwoordelijkheid voor de gemeente, qua faciliteren huisvesting, zo ja, kan u die wetten benoemen? C. Kan er voor huisvesting ook gewoon naar alle bestaande mogelijkheden verwezen worden waar andere doelgroepen het ook mee moeten doen?
Antwoord	U stelde soortgelijke vragen op 3 juni 2019 en 28 oktober 2019: - De vraag naar huisvesting voor arbeidsmigranten wordt gecreëerd door ondernemers die migranten werkplekken aanbieden. Ondernemers die in die segmenten opereren en hun activiteiten/bedrijven uitbreiden, weten veelal van te voren dat de werkplekken die ze hiermee creëren uitsluitend door migranten opgevuld kunnen worden. Het grootste deel van de werkplekken in onze regio, ingevuld door arbeidsmigranten, bestonden niet eens voordat het 'fenomeen' arbeidsmigrant hier zijn intrede deed. Vindt u het wenselijk dat de gemeente met beleid, vergunning verlening e.d. het ondernemers onbeperkt mogelijk maakt werkplekken te creëren (haast) uitsluitend bedoeld voor arbeidsmigranten? - Is een gemeente verplicht werknemers uit andere EU-landen huisvestingsmogelijkheden aan te bieden anders dan de reguliere mogelijkheden die hier voor iedereen gelden? Graag een motivatie van het antwoord Wij antwoordden u toen: - Het is een gemeentelijk taak om samen met deze ondernemers te komen tot een goede registratie en huisvesting van buitenlandse werknemers. Deze bedrijven zijn belangrijk voor het tegengaan van krimp en het genereren van

voldoende bedrijvigheid en bestedingen. Hiermee behouden we werkgelegenheid en diensten voor onze inwoners. De bedrijven bieden niet alleen banen voor buitenlandse werknemers, maar zij bieden ook banen voor onze inwoners.

- Nee. De werkgever is verantwoordelijk voor de huisvesting. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. Belangrijke punten zijn goede huisvesting van buitenlandse werknemers, voorkomen van overlast en leefbaarheid in de kernen.

9a. Zie beantwoording eerdere vragen. Daaraan kunnen wij nog toevoegen dat het Aanjaagteam Arbeidsmigranten de aanbeveling doet om een effectrapportage op te stellen bij nieuwe bedrijvigheid. Het kabinet gaf in reactie hierop aan gesprekken te voeren met IPO en VNG om hier vorm aan te geven. Deze gesprekken zijn nog gaande.

9b. Ja. Dit volgt uit artikel 22. Lid 2 van de Grondwet “Bevordering van voldoende woongelegenheden is voorwerp van zorg der overheid.”

9c. Ja dat kan. Echter is de vraag naar huisvesting dusdanig groot dat bestaande mogelijkheden hier niet in kunnen voorzien. Bovendien heeft een ieder het recht een initiatief voor te leggen aan de gemeente.